

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 268/2019
20.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Маје Ковачевић-Томић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Ћосића и окривљеног АА, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 1К-443/16 од 18.04.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 1055/18 од 20.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Ћосића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 1К-443/16 од 18.04.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 1055/18 од 20.11.2018. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 1К-443/16 од 18.04.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 1055/18 од 20.11.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу 1К-443/16 од 18.04.2018. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 1. у вези члана 61. КЗ и кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 3. у вези става 1. КЗ, па му је, након претходног утврђења појединачних казни за наведена кривична дела, изречена условна осуда тако што му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци која се неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 3 (три) године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, а

окривљени је истовремено осуђен и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 (стохиљада) динара коју је дужан да плати у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини суд ће исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом оштећенима је досуђен имовинскоправни захтев и то оштећеном ББ у износу од 171.200,00 динара, а оштећенима ВВ и ГГ у износу од 3.703.000,00 динара, а које новчане износе је окривљени дужан да плати оштећенима у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења. Оштећеном ДД је делимично досуђен имовинскоправни захтев у износу од 37.594,20 динара, а који новчани износ је окривљени дужан да плати оштећеном у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења, док је за преостали део имовинскоправног захтева оштећени упућен на парнични поступак. Оштећена ЂЂ је ради остваривања свог имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак. Окривљени је обавезан да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, а обавезан је и да плати остале трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 1055/18 од 20.11.2018. године усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Крагујевцу, па је преиначена пресуда Основног суда у Крагујевцу 1К-443/16 од 18.04.2018. године у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеном АА за кривична дела, за која је оглашен кривим првостепеном пресудом, утврдио појединачне казне и то за продужено кривично дело превара из члана 208. став 1. у вези члана 61. КЗ казну затвора у трајању од 1 године и 2 месеца и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, а за кривично дело злоупотреба поверења из члана 216. став 3. у вези става 1. КЗ казну затвора у трајању од 1 године, па је окривљеног осудио на јединствену казну затвора у трајању од 2 (две) године и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 (стохиљада) динара коју је дужан да плати у року од 90 дана рачунајући од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног АА - адвокат Ненад Ћосић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те преиначи пресуде Основног суда у Крагујевцу 1К-443/16 од 18.04.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 1055/18 од 20.11.2018. године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или тако што ће изменити

одлуку о казни или да укине наведене пресуде и предмет врати на поновно одлучивање;

- окривљени АА, без навођења разлога подношења захтева, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те преиначи пресуде Основног суда у Крагујевцу 1К-443/16 од 18.04.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 1055/18 од 20.11.2018. године тако што ће га ослободити од оптужбе или тако што ће изменити одлуку о казни или да укине наведене пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је, након испитивања поднетих захтева за заштиту законитости у смислу одредби члана 487. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, па је, након оцене навода изнетих у захтеву браниоца окривљеног, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Захтев за заштиту законитости окривљеног АА је недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости подноси због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП која је општег карактера, при чему формално не означава ни једну повреду закона у смислу става 4. члана 485. ЗКП, али се из образложења захтева може закључити да је исти поднет због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Ово, имајући у виду да се у захтеву наводи да се у конкретном случају не ради о кривичном делу превара из члана 208. став 1. КЗ за које је окривљени правноснажно оглашен кривим и осуђен, већ о грађанскоправном односу, обзиром да не постоји субјективни елемент овог кривичног дела, а то је постојање умишљаја на страни окривљеног, као и преварне намере да довођењем и одржавањем у заблуди оштећених прибави себи противправну имовинску корист.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела превара из члана 208. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 72/2009 од 03.09.2009. године, са ступањем на снагу 11.09.2009. године) чини лице које у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним

приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правоснажне пресуде и то да је окривљени АА „... у стању урачунљивости, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, лажним приказивањем чињеница довео оштећене ББ, ЂЂ и ДД у заблуду, да му на терет своје имовине предају новац и то оштећени ББ и ЂЂ у укупном износу од 3.000,00 еура у динарској противвредности од 337.002,00 динара, а оштећени ДД у укупном износу од 37.594,20 динара и то 300 еура у динарској противвредности од 31.594,20 динара и 6.000,00 динара, што све укупно износи 374.596,20 динара, на тај начин што им је лажно представио да ће заступати њихове имовинске интересе пред надлежним државним органима на Косову и Метохији и захтевао да му у те сврхе предају новчани износ у наведеном износу, у шта су оштећени поверовали, новац окривљеном предали, а окривљени није предузео ниједну радњу, јер такву намеру није ни имао, све време их одржавајући у заблуди да заступа њихове имовинске интересе, што није учинио, а новац је задржао за себе, при чему је био свестан свога дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено ..., чиме је себи прибавио противправну имовинску корист у укупном износу од 374.596,20 динара“, а у време, у месту и на начин како је то ближе описано у изреци правоснажне пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које је он оптужен и правоснажно оглашен кривим. Имајући у виду наведено, то се као неосновани оцењују наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима истиче да се у конкретном случају не ради о кривичном делу превара из члана 208. став 1. КЗ, већ о грађанскоправном односу.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева истиче да је првостепени суд повредио одредбу члана 428. став 8. ЗКП, обзиром да у образложењу првостепене пресуде није изнео чињенице које је утврдио у кривичном поступку и из којих разлога их узима као доказане или недоказане. Поред тога, бранилац окривљеног наводи и да нижестепени судови у својим одлукама нису образложили на који начин је окривљени довео оштећене у заблуду и одржавао их у заблуди, те које чињенице им је лажно приказао, као и да нису дали разлоге на који начин је окривљени који је обављао одређене послове у корист оштећених злоупотребио њихово поверење, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Осим тога, у захтеву се указује и да другостепени суд није

правилно одмерио казну окривљеном, с обзиром да, приликом преиначења првостепене пресуде у делу одлуке о кривичној санкцији и осуде окривљеног на казну затвора, уопште није узео у обзир олакшавајуће околности на страни окривљеног које се односе на његово изузетно нарушено здравствено стање, а што би по налажењу овога суда представљало повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП. Такође се у захтеву наводи и да другостепени суд у образложењу другостепене пресуде није ценио ни један навод жалбе браниоца окривљеног која је изјављена против првостепене пресуде, већ су исти потпуно игнорисани, а што би по налажењу овога суда представљало повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси и због повреда одредаба члана 428. став 8, члана 438. став 2. тачка 2), члана 441. став 1. и члана 460. став 1. ЗКП, а које повреде не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Захтев за заштиту законитости окривљеног АА насловљен као „поднесак окривљеног“, а у којем он наводи да истим врши допуну захтева за заштиту законитости поднетог дана 28.12.2018. године, је одбачен као недозвољен.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том законику.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

Дакле, из цитираних законских одредби јасно произилази да је окривљени овлашћен да поднесе овај ванредни правни лек, али да то може учинити искључиво преко браниоца.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је у конкретном случају окривљени АА захтев за заштиту законитости насловљен као „поднесак окривљеног“ поднео лично (својеручно потписао), а не преко браниоца, како је то изричито прописано одредбом члана 483. став 3. ЗКП, то је Врховни касациони суд нашао да је његов захтев у смислу наведене законске одредбе недозвољен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Ћосића, Врховни касациони суд је на

основу члана 491. став 1. ЗКП овај захтев у односу на повреду закона наведену у ставу I изреке пресуде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев браниоца окривљеног одбацио као недозвољен, а захтев за заштиту законитости окривљеног АА је на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 483. став 3. ЗКП одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.